

**IT-TWEĠIBIET TAL-KUMMISSJONI EWROPEA GHAR-RAPPORT SPEĊJALI
TAL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI:
“L-introduzzjoni tal-5G fl-UE: dewmien fit-tnedija ta’ netwerks bi kwistjonijiet ta’
sigurtà jibqgħu mhux solvuti”**

SOMMARJU EŻEKUTTIV

Kummenti introduttorji tal-Kummissjoni

I. L-iżvilupp ta’ netwerks 5G b’mod rapidu u sigur huwa prijorità ewlenija għall-Kummissjoni Ewropea. Il-protezzjoni tan-netwerks 5G kontra t-theddid ċibernetiku hija dwar il-valutazzjoni u l-mitigazzjoni tat-theddid u r-riskji. Dak it-theddid u r-riskji ġew identifikati u vvalutati b’mod kongunt mill-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni u l-ENISA, u abbażi ta’ dan, ġie identifikat sett ta’ miżuri komprensivi biex jittaffew dawk ir-riskji. Filwaqt li l-hidma għadha għaddejjja f’xi Stati Membri, il-maġġoranza l-kbira tal-Istati Membri diġà saħħew jew qegħdin fil-proċess li jsaħħu r-rekwiziti tas-sigurtà għan-netwerks 5G ibbażati fuq l-Għodod tal-UE.

Is-sett ta’ Għodod tal-UE ġie rikonoxxut bhala qafas komprensiv biex jiġu indirizzati r-riskji għas-sigurtà tal-5G.

L-azzjoni koordinata dwar iċ-ċibersigurtà tal-5G fil-livell tal-UE u l-Għodod tal-UE tidhol f’qafas Ewropew usa’ għall-protezzjoni tan-netwerks tal-komunikazzjoni elettronika u infrastrutturi kritiċi oħra, u tikkomplementa miżuri eżistenti bħall-Kodiċi Ewropew għall-Komunikazzjonijiet Elettronici, il-Qafas tat-Telekomunikazzjoni, l-Att dwar iċ-Ċibersigurtà, u d-Direttiva dwar is-sigurtà tan-netwerks, tas-sistemi tal-informazzjoni (id-Direttiva NIS) u, skont il-każ, ir-regoli dwar il-moviment liberu stabbiliti fit-Trattat u fil-Karta tad-drittijiet fundamentali tal-UE.

III. Il-5G se jkollu rwol ewlieni fl-ekonomija u s-soċjetà digitali tagħna fis-snin li ġejjin. Jeħtieġ li niżguraw li n-netwerks 5G ikunu ċibersiguri u reżiljenti kontra ż-żieda fit-theddid u l-inċidenti ċibernetiċi. Huwa għalhekk li l-Kummissjoni u l-Istati Membri stabbilixxew proċess ta’ koordinazzjoni mmirat lejn id-definizzjoni u l-implimentazzjoni ta’ qafas komprensiv għas-sigurtà tal-5G, fil-forma ta’ Għodod ta’ miżuri ta’ mitigazzjoni tar-riskju maqbula f’Jannar 2020, sabiex jiġu indirizzati b’mod effettiv ir-riskji kbar għan-netwerks 5G, bħal hacking kriminali, spjunaġġ u sabotaġġ, b’mod koordinat. Filwaqt li l-hidma għadha għaddejjja f’xi Stati Membri, il-maġġoranza l-kbira tal-Istati Membri diġà saħħew jew qegħdin fil-proċess li jsaħħu r-rekwiziti tas-sigurtà għan-netwerks 5G ibbażati fuq l-Għodod tal-UE.

VII. Is-sett ta’ Għodod tal-UE jipprovdi qafas għall-promozzjoni tal-konsistenza fis-suq intern, filwaqt li jirrispetta l-kompetenzi tas-sigurtà nazzjonali f’dan il-qasam.

Fir-rigward tal-approċċ tal-Istati Membri għall-bejjieġha b’riskju għoli, il-Kummissjoni tqis li se jkun possibbli biss li ssir valutazzjoni konkluziva, meta jkun hemm aktar informazzjoni disponibbli.

Filwaqt li għaddejjja l-implimentazzjoni, il-Kummissjoni qed taħdem mal-Istati Membri fil-Grupp ta’ Kooperazzjoni tal-NIS biex tippromwovi l-allinjament u l-konverġenza fost l-approċċi nazzjonali.

IX. L-ewwel inċiż- Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

It-tieni inċiż - Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

It-tielet inċiż - Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Il-Kummissjoni se twettaq il-valutazzjoni filwaqt li tqis il-kompetenzi nazzjonali.

INTRODUZZJONI

04. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-eżistenza ta' riskji għas-sigurtà tal-5G, madankollu tindika li t-teknoloġija u l-istandards tan-netwerks 5G jistgħu wkoll iġibu titjib fis-sigurtà meta mqabbla mal-generazzjonijiet preċedenti tan-netwerk.

OSSERVAZZJONIJIET

30. Filwaqt li l-4G diġà jista' jindirizza firxa wiesgħa ta' servizzi, il-5G għandu jikkostitwixxi "qabza" quddiem, bidla kbira meta mqabbel mal-4G, u għalhekk l-isfida ewlenija hija t-tranzizzjoni mill-4G għall-5G, bl-użu tal-5G madwar l-UE kollha. Ir-riskju għal distakk diġitali dejjem jeżisti iżda huwa pjanat li dan ir-riskju jiġi indirizzat bħala prijorità politika fil-Programm ta' Politika dwar il-Mewt lejn id-Decennju Diġitali fir-rigward tat-trajettorji lejn il-mira tal-5G ta' kopertura ta' 100 % taż-żoni popolati kollha sal-2030 u b'hekk l-Istati Membri jiġu appoġġati biex jiehdu azzjoni f'dan il-qasam, speċjalment fir-rigward tal-aċċess f'żoni rurali.

32. L-osservatorju tal-5G kien sors affidabbli għall-monitoraġġ tal-iskjerament tal-5G fl-UE u lil hinn minnha, minkejja li seħħew xi nuqqasijiet. Is-servizzi tal-Kummissjoni jistennew li jkollhom informazzjoni aktar aġġornata disponibbli mal-Kuntrattur il-ġdid.

Tweġiba Komuni tal-Kummissjoni għall-paragrafi 48 u 49:

Il-Kummissjoni tqis l-għażla tal-istrument (Rakkomandazzjoni) u l-approċċ kollaborattiv mal-Istati Membri biex jiġu identifikati r-riskji u l-miżuri ta' mitigazzjoni bħala l-aktar azzjoni xierqa biex jiġu indirizzati r-riskji għas-sigurtà tal-5G b'mod rapidu, effettiv u miftiehem.

Il-Kummissjoni għażlet Rakkomandazzjoni u taħdem b'mod kollaborattiv mal-Istati Membri għall-identifikazzjoni tar-riskji u l-miżuri ta' mitigazzjoni fid-dawl tal-komplessità u n-natura trasversali tas-sugġett fil-kompetenzi nazzjonali u tal-UE u d-dimensjoni sinifikanti tas-sigurtà nazzjonali. Barra minn hekk, il-Kummissjoni qieset ukoll il-fatt li l-Istati Membri għandhom kuntesti nazzjonali differenti ħafna (l-istruttura tas-suq, il-kapaċitajiet taċ-ċibersigurtà, l-intelligence dwar it-theddid, eċċ.).

Is-sett ta' Għodod tal-UE jirrappreżenta strument alternattiv ibbażat fuq ir-riskju biex jiġu indirizzati l-isfidi tas-sigurtà, li ppermetta li jiġu ttrattati l-aspetti taċ-ċibersigurtà tal-5G fil-hin u b'mod effiċjenti.

Fil-Komunikazzjoni tagħha "Skjerament sikur tal-5G fl-UE - Implimentazzjoni tas-Sett ta' Għodod tal-UE" minn Jannar 2020, il-Kummissjoni habbret li se ttiprovdi appoġġ għall-implimentazzjoni tal-miżuri tas-Sett ta' Għodod relatati mar-rekwiżiti tas-sigurtà, b'mod partikolari fir-rigward tad-dispożizzjonijiet rilevanti skont ir-regoli Ewropej dwar il-komunikazzjonijiet elettronici, u tqis il-valur miżjud ta' atti ta' implimentazzjoni possibbli li jagħtu dettalji dwar il-miżuri tekniċi u organizzattivi tas-sigurtà sabiex jikkomplementaw ir-regoli nazzjonali u jsaħħu l-effettività u l-konsistenza tal-miżuri ta' sigurtà imposti fuq l-operaturi.

Tweġiba Komuni tal-Kummissjoni għall-paragrafi 51 u 52:

Fil-kuntest tar-reviżjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni li saret f'Diċembru 2020, il-Kummissjoni intervistat lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri kollha. Huma kkwalifikaw l-azzjoni koordinata tal-Ewropa dwar iċ-ċibersigurtà tal-5G bħala f'waqtha, effettiva u proporzjonata. L-approċċ kollaborattiv bejn l-awtoritajiet nazzjonali, il-Kummissjoni, l-ENISA u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra tqies xieraq biex tiġi indirizzata din il-kwistjoni kumplessa. Ippermetta d-definizzjoni f'waqtha ta' objettivi u metodoloġiji komuni, filwaqt li ppermetta lill-Istati Membri jadattaw miżuri għaċ-ċirkostanzi nazzjonali tagħhom.

Is-sett ta' Għodod tal-UE u r-Rapport ta' Progress ippublikat mill-Grupp ta' Kooperazzjoni tal-NIS f'Lulju 2020 jirakkomandaw li jiġu definiti pjani ta' implimentazzjoni u/jew perjodi ta' tranżizzjoni għal dawk l-operaturi li attwalment jużaw tagħmir ta' fornituri b'riskju għoli jew li diġà dahlu f'kuntratti ma' fornituri b'riskju għoli qabel l-adozzjoni tas-Sett ta' Għodod tal-UE (eż. billi

jitqiesu ċ-ċikli ta' aġġornament tat-tagħmir, b'mod partikolari l-migrazzjoni minn netwerks "mhux awtonomi" għal 5G "awtonomi").

55. Il-Kummissjoni tieħu nota tal-osservazzjonijiet irrappurtati mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri.

Sabiex tiġi appoġġata aktar l-implimentazzjoni tagħhom, il-kriterji tas-Sett ta' Għodod għall-valutazzjoni tal-bejjiegħa b'riskju għoli ġew soġġetti għal bosta skambji fost l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti fil-Grupp ta' Kooperazzjoni tal-NIS, minn meta ntlahaq qbil dwar is-Sett ta' Għodod tal-UE.

56. Is-sett ta' Għodod tal-UE jirrakkomanda li jitqiesu l-fatturi ta' riskju pprezentati fil-valutazzjoni tar-riskju Koordinata tal-UE kif ukoll informazzjoni speċifika għall-pajjiż (eż. valutazzjoni tat-theddid mis-servizzi tas-sigurtà nazzjonali, eċċ.) għall-valutazzjoni tal-profil tar-riskju tal-fornituri.

61. Il-kapaċità tal-fornitur li jiżgura l-provvista hija waħda mill-kriterji rakkomandati mis-Sett ta' Għodod tal-UE biex jiġi vvalutat il-profil tar-riskju tal-fornituri. Il-kapaċità li tiġi żgurata l-provvista tista' tiġi affettwata wkoll minn sanzjonijiet kummerċjali possibbli ffaċċjati minn bejjiegħ partikolari, kif imsemmi fix-xenarju ta' riskju dwar id- "Dipendenza" fil-valutazzjoni tar-riskju Koordinata tal-UE.

Tweġiba Komuni tal-Kummissjoni għall-paragrafi 70 u 73:

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri qed jikkondividu informazzjoni dettaljata dwar l-implimentazzjoni tas-Sett ta' Għodod fil-livell nazzjonali fi ħdan il-Grupp ta' Kooperazzjoni tal-NIS. Fir-rigward tal-iżvelar pubbliku ta' informazzjoni mhux pubblika, din hija r-responsabbiltà tal-Istati Membri.

It-tweġiba komuni tal-Kummissjoni għall-paragrafi 74 sa 76 u l-Kaxxa 5:

Is-sett ta' Għodod tal-UE jipprovdi qafas għall-promozzjoni tal-konsistenza fis-suq intern, filwaqt li jirrispetta l-kompetenzi tas-sigurtà nazzjonali f'dan il-qasam.

Fir-rigward tal-approċċ tal-Istati Membri għall-bejjiegħa b'riskju għoli, il-Kummissjoni tqis li se jkun possibbli biss li ssir valutazzjoni konkluziva, meta jkun hemm aktar informazzjoni disponibbli.

Filwaqt li għaddejja l-implimentazzjoni, il-Kummissjoni qed taħdem mal-Istati Membri fil-Grupp ta' Kooperazzjoni tal-NIS biex tippromwovi l-allinjament u l-konverġenza fost l-approċċi nazzjonali.

KONKLUŻJONIJET U RAKKOMANDEZZJONIJET

81. L-iżvilupp ta' netwerks 5G b'mod rapidu u sigur huwa prijorità ewlenija għall-Kummissjoni. Il-protezzjoni tan-netwerks 5G kontra t-theddid ċibernetiku hija dwar il-valutazzjoni u l-mitigazzjoni tat-theddid u r-riskji. Dak it-theddid u r-riskji ġew identifikati u vvalutati b'mod kongunt mill-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni u l-ENISA, u abbażi ta' dan, ġie identifikat sett ta' miżuri komprensivi biex jittaffew daww ir-riskji. Filwaqt li l-ħidma għadha għaddejja f'xi Stati Membri, il-maġġoranza l-kbira tal-Istati Membri diġà saħħew jew qegħdin fil-proċess li jsaħħu r-rekwiżiti tas-sigurtà għan-netwerks 5G ibbażati fuq l-Għodod tal-UE.

Is-sett ta' Għodod tal-UE jipprovdi qafas komprensiv biex jiġu indirizzati r-riskji għas-sigurtà tal-5G.

83. Il-5G jikkostitwixxi "qabza 'l quddiem", bidla kbira meta mqabbel mal-4G, u għalhekk l-isfida ewlenija biex wiehed jevita d-distakk diġitali hija t-tranzizzjoni mill-4G għall-5G madwar l-UE kollha.

L-ispeċifikazzjonijiet 5G ikopru firxa sħiħa ta' indikaturi tal-prestazzjoni, b'mod partikolari relatati ma' każijiet ta' użu vertikali. Dan jista' jinvolvi, fost l-oħrajn, rekwiżiti ta' affidabbiltà, veloċità tal-istanzjazzjoni tas-servizz, flessibbiltà tal-implimentazzjoni, livelli ta' sigurtà.

Rakkomandazzjoni 1 – Promozzjoni tal-iskjerament uniformi u f'waqtu tan-netwerks 5G fl-UE

a) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Il-Kummissjoni għandha taħdem flimkien mal-Istati Membri biex tiżviluppa definizzjoni komuni tal-kwalità mistennija tas-servizz tan-netwerks 5G. Fil-kuntest tad-Deċennju Diġitali u d-deċiżjoni proposta dwar il-Programm ta' Politika Diġitali tal-2030, il-Kummissjoni beħsiebha taħdem mal-Istati Membri fuq approċċ komuni għall-kwalità tas-servizz 5G fl-UE inkluż għall-komparabbiltà tal-kejl u d-data ta' monitoraġġ.

Il-kwalità tas-servizz ma tinvolvix biss il-veloċità u l-latenza, iżda tkopri firxa sħiħa ta' indikaturi tal-prestazzjoni, b'mod partikolari relatati ma' każijiet ta' użu vertikali.

Il-Kummissjoni biħsiebha taħdem flimkien mal-Istati Membri biex tiddefinixxi tali kejl kif ukoll biex twettaq punti ta' kontroll annwali u tirrakkomanda politiki, miżuri u azzjonijiet biex tinkiseb kopertura sħiħa tal-5G sal-2030.

Il-programm ta' Politika Diġitali se jstabilixxi governanza robusta permezz ta' mekkaniżmu ta' monitoraġġ u kooperazzjoni biex jiżgura l-progress lejn l-ilħuq tal-oġġettivi tal-Programm ta' Politika, inkluż l-implimentazzjoni tal-5G, u jirrakkomanda l-azzjoni ta' rimedju tal-Istati Membri f'dan ir-rigward.

b) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

c) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Rakkomandazzjoni 2 — It-trawwim ta' approċċ miftiehem għas-sigurtà tal-5G fost l-Istati Membri

a) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Il-Kummissjoni se tivvaluta, flimkien mal-Istati Membri, il-ħtieġa għal aktar azzjoni jew appoġġ, pereżempju fil-forma ta' gwida relatata ma' ċerti aspetti tas-Sett ta' Ghodod tal-UE.

b) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

L-eżerċizzju ta' monitoraġġ u rappurtar se jsir mill-Kummissjoni, f'kollaborazzjoni sħiħa mal-Istati Membri u l-ENISA.

c) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Rakkomandazzjoni 3 – Il-monitoraġġ tal-approċċi tal-Istati Membri lejn is-sigurtà tal-5G u jivvaluta l-impatt tad-diverġenzi fuq il-funzjonament effettiv tas-suq uniku

a) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

b) Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Il-Kummissjoni se twettaq il-valutazzjoni filwaqt li tqis il-kompetenzi nazzjonali.

Taht is-Sett ta' Ghodod tal-UE, huwa f'idejn l-Istati Membri li jiddeċiedu dwar il-kamp ta' applikazzjoni preċiż tar-restrizzjonijiet xierqa u/jew l-esklużjonijiet meħtieġa għall-assi ewlenin definiti bħala kritiċi u sensitivi fil-valutazzjoni tar-riskju Koordinata tal-UE (eż. il-funzjonijiet tan-netwerk ewlieni, il-ġestjoni tan-netwerk u l-funzjonijiet tal-orkestrazzjoni, u l-funzjonijiet tan-netwerk tal-aċċess), biex ir-riskji identifikati jiġu mitigati b'mod effettiv, filwaqt li titqies ukoll il-valutazzjoni tat-theddid mis-servizzi tal-intelligence nazzjonali. L-Istati Membri għandhom id-dritt li jiehdu miżuri relatati mas-sigurtà nazzjonali, inklużi restrizzjonijiet jew esklużjonijiet potenzjali ta' bejjieġha b'riskju għoli.

